

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2005

WSTĘP

Kluczową rolę w polskim systemie rozwiązywania problemów alkoholowych odgrywają samorządy gmin, które na mocy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. Nr 147 poz. 1231 z późniejszymi zmianami) są odpowiedzialne za rozwiązywanie problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych. Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. Ustawodawca stoi na stanowisku, że przede wszystkim działania lokalne mogą wywrzeć wpływ na zmianę postaw i zachowań danej społeczności. Dlatego też Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania problemów alkoholowych, (który Gmina ma obowiązek uchylać corocznie) jest tak skonstruowany aby z profilaktyką i edukacją dotyczącą problematyki uzależnień dotrzeć do jak najszerszej rzeszy mieszkańców naszej gminy.

Program składa się z czterech części. Część pierwsza dotyczy diagnozy środowiska, część druga przedstawia mapę problemów alkoholowych, część trzecia to zadania na rok 2005, część czwarta zawiera preliminarz wydatków budżetowych.

I. DIAGNOZA ŚRODOWISKA

1. Podmioty gospodarcze prowadzące sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Gmina Kurów liczy 8074 mieszkańców, obejmuje 17 sołectw, w 13 miejscowościach usytuowanych jest 35 placówek sprzedaży napojów alkoholowych, w tym:

- 27 placówek z konsumpcją poza miejscem sprzedaży
  - z tego: do 4,5% oraz piwa – 27 punktów sprzedaży
  - powyżej 4,5% - 18% (wino) – 20 punktów sprzedaży
  - powyżej 18% (wódka) – 9 punktów sprzedaży
- 8 placówek gastronomicznych z konsumpcją w miejscu sprzedaży
  - z tego: do 4,5% oraz piwa w 8 punktach
  - powyżej 4,5% - 18% w 4 punktach
  - powyżej 18% w 5 punktach.

Średnio na 1 punkt przypada w gminie 230 osób, natomiast mieszkańców dorosłych – 170 osób.

2. Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W roku 2004 przeprowadzono rozmowy z 81 osobami, w tym:

- 40 osób nadużywających alkohol
- 39 wnioskodawców
- 2 świadków

z tego:

- 18 osób skierowano przymusowo do Poradni Odwykowej
- 4 osoby Sąd skierował na leczenie zamknięte w Oddziale Odwykowym Szpitala w Lublinie i Lubartowie.
- 9 osób rozpoczęło dobrowolne trzeźwienie (Poradnia Odwykowa, Klub Abstynenta, Grupa AA).

3. Policyjna Izba Zatrzymań.

W roku 2001 zlikwidowano Izbę Wytrzeźwień, sprawcy awantur przewożeni są do Izby Zatrzymań przy Komendzie Powiatowej Policji w Puławach, w roku 2004 dowieziono 12 osób.

4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

W 2003 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Kurowie wspierał 34 rodzin tj. 88 osób w których występował problem alkoholowy.

5. Komisariat Policji w Kurowie.

W roku 2004 Komisariat Policji przeprowadził:

- 4 interwencji domowych z udziałem nietrzeźwych sprawców
- 5 osób doprowadził do Poradni Odwykowych (ze zleconych 12)
- 9 postępowań karnych związanych ze znęcaniem się nad rodziną i zakończonych sporządzeniem aktu oskarżenia
- 51 postępowań karnych związanych z nietrzeźwymi osobami kierującymi różnymi pojazdami zakończonych skierowaniem aktów oskarżenia
- wykonał 40 wywiadów na nietrzeźwych podejrzanych w prowadzonych postępowaniach oraz dla potrzeb Komisji
- załatwił jedno zdarzenie drogowe z udziałem nietrzeźwego kierującego i pieszych zakończone skierowaniem wniosku o ukaranie

II. MAPA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Instytucje zajmujące się problematyką alkoholową.

- Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Puławskie Centrum Trzeźwości
- Punkt Informacyjny – Konsultacyjny „Przystanek”, który jest miejscem:
  - + pierwszego kontaktu uzależnionych i ich rodzin
  - + spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych

2. Osoby przeszkolone z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

- nauczyciele i pedagodzy szkolni
- członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- sprzedawcy
- dzielnicowy
- pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej.

III. ZADANIA DO REALIZACJI NA ROK 2005

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych.

3. Kontynuowanie pracy punktu informacyjno-konsultacyjnego „PIERWSZY KONTAKT” dla osób z problemem alkoholowym:
(środa – terapeuta z Centrum Trzeźwości)
  - a) nawiązanie życzliwego kontaktu z osobą potrzebującą pomocy,
  - b) informowanie o możliwości podjęcia leczenia w placówce leczenia odwykowego,
  - c) motywowanie do leczenia,
  - d) udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu w placówce odwykowej (uruchomienie grupy wsparcia)
  - e) rozpoznanie w trakcie rozmowy zjawiska przemocy domowej i udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach jej powstrzymania.
4. Finansowanie kosztów podróży osób dojeżdżających na terapię, mityngi AA.
5. Finansowanie wyjazdów do Ośrodków Trzeźwości.

EFEKTY

- uzyskanie informacji o chorobie i sposobach jej leczenia, przyjęcie tych informacji i zrozumienie istoty choroby,
- grupy AA – pozyskiwanie nowych uczestników mityngów AA,
- podjęcie terapii, której celem jest zachowanie abstynencji i poprawa zdrowia psychicznego,
- integracja społeczna osób uzależnionych.

2. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.
  - Przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu.
  - Wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie.
  - Skierowanie w/w osoby na badanie przez biegłych: psychologa i psychiatry w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.
  - Przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłych.
  - Złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do Sądu Rejonowego w Puławach.

Zasady przyjmowania wniosków na leczenie:

- a) kierowanie do punktu informacyjno – konsultacyjnego osoby składającej wniosek (poniedziałek w godz. 13⁰⁰ – 15⁰⁰),
- b) przyjęcie wniosku przez sekretarza,

- c) wzywianie na powtórne rozmowy.
udział osoby współzależnionej w 2 spotkaniach obowiązkowych w grupie wsparcia.
2. Pomoc dla dorosłych członków rodziny z problemem alkoholowym.
    - kontynuowanie pracy „Grupy wsparcia” dla kobiet z rodzin w których występuje problem alkoholowy,
    - współpraca z policją w zakresie zjawiska przemocy domowej i kontroli sklepów,
    - współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w celu pomocy rodzinom zagrożonym problemem alkoholowym,
    - współpraca z Katolickim Stowarzyszeniem Młodzieży,
    - współpraca z Drużynami Harcerzy Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej,
    - współpraca z Gminnym Związkiem Wędkarskim.
  3. Pomoc psychologiczna i socjoterapeutyczna dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
    - prowadzenie zajęć z dziećmi w klubie „Przystanek”
    - utworzenie grupy socjoterapeutycznej
  4. Promowanie zdrowego stylu życia poprzez organizację okolicznościowych spotkań:
    - dla dzieci, młodzieży i rodziców
(Opłatek, Dzień Dziecka, Dzień Matki, Dzień Trzeźwości itp.)
  5. Kontynuowanie procedury „Niebieskich Kart” w Policji i Pomocy Społecznej.
  6. Systematyczne propagowanie materiałów dotyczących „Pomarańczowej linii”
  7. Finansowanie kosztów podróży współzależnionych dojeżdżających na terapię i pobyty w Ośrodkach Trzeźwości.

EFEKTY

1. Poprzez uczestnictwo w grupie wsparcia zrozumienie istoty choroby współzależnienia.
  2. Wsparcie psychiczne.
  3. Działalność grupy rozwoju duchowego AL. – ANON.
  4. Przyjęcia bez alkoholu.
  5. Popularyzacja zabaw i zajęć bez alkoholu.
- 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży.**
1. Organizowanie i finansowanie wyjazdów dzieci i młodzieży na kolonie, obozy i wycieczki.
  2. Kontynuowanie programów profilaktycznych dla uczniów gimnazjum i szkół podstawowych
    1. blok programów profilaktycznych dla Szkoły Podstawowej w Kurowie
      - a) warsztaty terapeutyczne w kl. 5-tych i 6-tych przeprowadzone przez specjalistów,
      - b) konkursy zdrowego stylu życia,
      - c) część artystyczna o tematyce profilaktycznej,
      - d) spotkanie z rodzicami – omówienie i podsumowanie warsztatów i konkursówProgram prowadzony będzie przy udziale wielu organizacji szkolnych.
  2. Profilaktyka w Gimnazjum w Kurowie
    - a) program przeciwdziałania uzależnieniom

- spotkania młodzieży i rodziców z terapeutą z Monaru,
  - wykonanie programu słowno – muzycznego przez młodzież dla uczniów i rodziców,
  - impreza środowiskowa z udziałem uczniów, nauczycieli i mieszkańców gminy z okazji „Dnia Dziecka”,
  - konkurs tematyczny na temat uzależnień wykonany przez uczniów gimnazjum.
- b) W ramach integracji rozwiązań alternatywnych koncert młodzieży zespołu wokalnego IMMO PEKTORE ze Świdnika i uczniów Liceum Muzycznego w Lublinie – dla uczniów gimnazjum i nauczycieli ze wstępem profilaktycznym dyrektora gimnazjum.
- c) Programy profilaktyczne zorganizowane na czas ferii zimowych dla młodzieży gimnazjalnej i szkół średnich.
3. Działania profilaktyczne dla uczniów Szkoły Podstawowej Klementowice
- programy profilaktyczne w czasie ferii zimowych,
  - w ramach integracji uczniów koncert w wykonaniu młodzieży zespołu wokalnego IMMO PEKTORE i uczniów Liceum Muzycznego w Lublinie,
  - udział w kampanii „Nieletnim dostęp wzbroniony”,
  - udział wraz z rodzicami w imprezie środowiskowej z okazji „Dnia Dziecka”
3. Prowadzenie zajęć profilaktycznych w „Przystanku” z dziećmi szkoły podstawowej w Kurowie wg ustalonego harmonogramu.
4. Organizowanie dla grup wiekowych dzieci i młodzieży konkursów z nagrodami.
5. Bezpieczne przebywanie dzieci i młodzieży w „Przystanku” – gry, zabawy, zajęcia integracyjne i kulinarne.
6. Współpraca z nauczycielami szkół na terenie gminy.
7. Praca grupy socjoterapeutycznej w „Przystanku” (środa).
8. Aktualizacja informacji o profilaktyce w gminie – różne formy.

EFEKTY

1. Profilaktyka obejmuje: uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i przedszkoli.
2. Poznanie przez dzieci i młodzież co dają alkohol i inne używki w życiu, a co zabierają – zyski i straty.
3. Uświadomienie dzieciom i młodzieży, że jest takie miejsce gdzie w ciepłej atmosferze, gorącym kubkiem herbaty mogą przebywać kilka godzin bezpiecznie.
4. Praca z grupą dzieci – z problemami (12 – 14 osób, środa)

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Współpraca z lecznictwem odwykowym.
2. Współpraca ze stowarzyszeniami abstynenckimi.
3. współdziałanie w programie działania klubu sportowego w szkole podstawowej w Klementowicach.
4. Zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży szkolnej w czasie ferii zimowych.
5. Współpraca z GOK, różne formy.
6. Wspieranie finansowe różnych akcji i imprez
7. Organizowanie uroczystości i imprez okolicznościowych organizowanych w „Przystanku”

8. Doposażenie boiska sportowego we wsi Wólka Nowodworska.

EFEKTY

1. Zwiększenie skuteczności działań w problemach alkoholowych.
2. Integracja rodzin i środowiska gminnego.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych ze szczególnym uwzględnieniem sprzedaży alkoholu nieletnim.
2. Przeszkolenie osób ubiegających się o pozwolenie na sprzedaż alkoholu.
3. W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego.

EFEKTY

1. Ograniczenie dostępności spożycia alkoholu.
2. Przestrzeganie przepisów prawnych przez sprzedawców.

6. Działania dla zapewnienia optymalnych warunków organizacyjnych i finansowych przy realizacji programu.

1. Opracowanie preliminarza wydatków oraz planu pracy Gminnej Komisji i przedstawienie Radzie Gminy.
2. Finansowanie bieżącej działalności punktu informacyjno – konsultacyjnego „Przystanek”
w tym:
  - Koszty zatrudnienia opiekuna „Przystanku” na $\frac{3}{4}$ etatu.
  - Oświetlenie, ogrzewanie, usługi i opłaty,
  - Doposażenie i remonty.
3. Finansowanie bieżącej działalności GKRPA
  - wynagrodzenia Komisji wg stawek określonych Uchwałą Nr XXII/158/2001 Rady Gminy Kurów z dnia 17 listopada 2001 roku tj. przy zachowaniu niniejszych ustaleń:
    - a) 60 zł za udział w posiedzeniu Komisji odbywającym się po godzinach pracy,
    - b) 70 zł za udział w rozmowach z wezwanymi:
  - na 1 posiedzenie powinno być wezwane przynajmniej 4 osoby z problemem alkoholowym + świadkowie.
  - skład Komisji prowadzącej rozmowy – 3 osoby.
    - c) 70 zł za udział w kontroli placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych: kontrola minimum 3 placówek przy składzie Komisji 3 osoby.
  - Zakup materiałów biurowych i usług szkoleniowych.

EFEKTY

1. Promocja zdrowego stylu zdrowia.
2. Propagowanie trzeźwych obyczajów.

IV. PRELIMINARZ WYDATKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2004

1. Utrzymanie punktu informacyjno – konsultacyjnego i klubu dla dzieci i młodzieży „Przystanek”	5 000 zł
2. Usługi remontowe – przystosowanie budynku przy ul. Lubelskiej	13 750 zł
3. Dyżury w punkcie informacyjno – konsultacyjnym i praca „Grupy wsparcia dla kobiet”	4 600 zł
4. Wydanie opinii biegłych o stopniu uzależnienia	2 000 zł
5. Koszty przejazdów na terapię osób leczących się i pobyków w Katolickich Ośrodkach Trzeźwości	2 000 zł
6. Dotacja dla GOK – koszty opiekuna klubu „Przystanek”	15 250 zł
7. Profilaktyka wśród dzieci, młodzieży i dorosłych (kolonie i obozy 7000 zł, programy profilaktyczne, konkursy, akcje, festyny, wycieczki, zabawy, uroczystości, zajęcia w czasie ferii zimowych).	28 000 zł
8. Finansowanie działalności Komisji (Wynagrodzenie za posiedzenia Komisji, kontrole sklepów, rozmowy z wezwanymi i szkolenia)	6 400 zł
RAZEM	77 000 ZŁ